

Dosarul nr. 3ra-911/21

Prima instanță: Curtea de Apel Comrat (jud: G. Colev, A. Curdov, Ș. Starciuc)

Î N C H E I E R E

13 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Cîssa Vladimir împotriva Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei cu privire la anularea a actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ,

împotriva hotărârii din 2 septembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă :

La 26 august 2021, Cîssa Vladimir a depus cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei cu privire la anularea a actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că pe data de 21 iulie 2021 a fost dat startul campaniei electorale pentru Alegerile deputaților în Adunarea Populară a UTA Găgăuzia din 19 septembrie 2021.

A menționat că pe data de 20 august 2021, s-a adresat la Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei cu demersul privind înregistrarea sa în calitate de candidat la funcția de deputat al Adunării Populare a Găgăuziei pe Circumscripția Electorală Bugeac nr. 15, prezentând în acest sens toată lista necesară de documente.

Ca urmare, pe 23 august 2021, Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei a refuzat să-l înregistreze în calitate de candidat la funcția de deputat al Adunării Populare a Găgăuziei pe Circumscripția Electorală Bugeac nr. 15.

La fel, a precizat că în motivarea hotărârii adoptate a fost indicat faptul că în urma verificării datelor conținute în listele de subscripție pe care le-a prezentat, s-a constatat că din 150 de semnături 92 urmează să fie recunoscute ca nevalabile pe motiv că ele se repetă, în urma cărui fapt doar 58 de semnături au fost recunoscute valabile.

În contextul dat a remarcat că, hotărârea Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei nr. 51/4 (237) din 23 august 2021 „Cu privire la refuzul de înregistrare în

calitate de candidat la funcția de deputat al Adunării Populare a Găgăuziei” pe Circumscripția Electorală Bugeac nr. 15 nu este motivată.

Astfel, a invocat că din hotărârea contestată nu este clar cu care anume semnături și cu care anume candidat valabil la funcția de deputat al Adunării Populare a Găgăuziei” pe Circumscripția Electorală Bugeac nr. 15 se repetă semnăturile în listele de subscripție.

A obiectat că nu este clar din care motive nu i-a fost oferită posibilitatea să participe la verificarea listelor de subscripție care au fost prezentate de către dânsul la Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei, în situația în care au apărut careva dubii la întocmirea lor.

În același timp a afirmat că nu este clar dacă a fost întocmită careva notă informativă la care se face referire în procesul-verbal al Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei din 23 august 2021 privind verificarea listelor de subscripție prezentate de el și din care motive în hotărârea contestată nu este menționată această notă și la însuși procesul-verbal sus-enunțat.

A mai afirmat că hotărârea contestată nu a fost motivată prin prisma Regulamentului privind modul de întocmire, prezentare și verificare a listelor de subscripție aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei nr. 287/63 din 1 februarie 2019.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 66-69 din Codul electoral al Găgăuziei.

A solicitat anularea hotărârii Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei nr. 51/4 (237) din 23 august 2021 „Cu privire la refuzul de înregistrare în calitate de candidat la funcția de deputat al Adunării Populare a Găgăuziei” ca ilegală și emiterea unei noi hotărâri prin care Cîssa Vladimir să fie înregistrat în calitate de candidat la funcția de deputat al Adunării Populare a Găgăuziei pe Circumscripția Electorală Bugeac nr. 15.

Prin hotărârea din 2 septembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, a fost admisă acțiunea.

A fost anulată hotărârea Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei nr. 51/4 (237) din 23 august 2021 „Cu privire la refuzul de înregistrare în calitate de candidat la funcția de deputat al Adunării Populare a Găgăuziei”.

A fost obligată Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei să-l înregistreze pe Cîssa Vladimir ca candidat la funcția de deputat al Adunării Populare a Găgăuziei pe Circumscripția Electorală Bugeac nr. 15.

Pentru a pronunța această hotărâre, prima instanță a reținut prevederile art. 42, 43 din Codul electoral al Găgăuziei, pct. 7, 30, 33, 40, 42 din Regulamentul privind modul de întocmire, prezentare și verificare a listelor de subscripție aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei nr. 287/63 din 1 februarie 2019, care reglementează aspecte ce țin colectarea semnăturilor pentru susținerea candidaților, modul de întocmire, prezentare și verificare a listelor de subscripție.

Cu referire la normele citate și în coraport cu materialele cauzei, prima instanță a conchis că lipsesc temeieri de a recunoaște semnăturile din lista de subscripție a candidatului la funcția de deputat al Adunării Populare a Găgăuziei Cîssa Vladimir din numărul celor 89 de persoane, ca fiind repetate, care ar fi fost incluse și în lista de subscripție a candidatului la funcția de deputat al Adunării Populare a Găgăuziei Chendighelean Alexandr.

Or, la momentul colectării semnăturilor și prezentării listelor de subscripție a candidatului Cîssa Vladimir pe 16 august 2021, prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 45/10 (199) din 13 august 2021 deja a fost scoasă candidatura la funcția de deputat al Adunării Populare a Găgăuziei a lui Chendighelean Alexandr și din acest moment alegătorii sunt în drept să înainteze un nou candidat.

Astfel, prima instanță a considerat că listele de subscripție întru susținerea candidatului la funcția de deputat al Adunării Populare a Găgăuziei Cîssa Vladimir conțin numărul necesar de 147 de semnături (89+58) din 150 de semnături prezentate pentru a fi înregistrat în calitate de candidat.

Prin urmare instanța a ajuns la concluzia de a anula hotărârea Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei nr. 51/4 (237) din 23 august 2021 „Cu privire la refuzul de înregistrare în calitate de candidat la funcția de deputat al Adunării Populare a Găgăuziei” precum și a obliga Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei să-l înregistreze pe Cîssa Vladimir ca candidat la funcția de deputat al Adunării Populare a Găgăuziei pe Circumscripția Electorală Bugeac nr. 15.

La 3 septembrie 2021, Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei a depus recurs împotriva hotărârii din 2 septembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, iar la data de 07 septembrie 2021 a prezentat suplimentul la recursul declarat.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu hotărârea primei instanțe, considerând-o neîntemeiată, prin faptul că au fost aplicate eronat normele de drept material și nu s-au luat în considerație toate probele.

A remarcat că prima instanță neîntemeiat a ajuns la concluzia valabilității celor 89 de semnături ale persoanelor care l-au susținut de la început pe candidatul Chendighelean Alexandr, iar mai apoi pe candidatul Cîssa Vladimir, deoarece legislația UTA Găgăuzia nu prevede situația utilizării de către un alt candidat a semnăturilor exprimate în favoarea persoanei care și-a retras candidatura.

A accentuat că semnăturile sus-menționate au fost recunoscute nevalabile de către comisia pentru verificare a listelor de subscripție.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Colegiul reține că la data de 8 septembrie 2021, în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, într-un termen rezonabil a remis intimatului Cîssa Vladimir copia recursului depus de Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei, creându-le astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi posibilitatea de depunere a referinței, însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural de depunere a referinței.

Conform art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 69 alin. (8) Cod electoral al Găgăuziei, hotărârea instanței de judecată poate fi contestată în termen de 3 zile de la pronunțare.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul depus de Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei la data de

3 septembrie 2021 este în termen, având în vedere că hotărârea instanței de fond care se contestă a fost adoptată la data de 2 septembrie 2021.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție dispune:

Recursul depus de Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Victor Burduh